

ОГЛЯД
ЗАКОНОДАВСТВА
ТА СУДОВОЇ
ПРАКТИКИ

ЗМІНИ
У ЗАКОНАХ

Грудень 2018 р.

СУДОВА
ПРАКТИКА

АНАЛІТИКА

АКТУАЛЬНІ
ПИТАННЯ

У ВИПУСКУ:

У випуску:	2
ДЛЯ ВСІХ	4
Індекс інфляції за ЛИСТОПАД 2018р. – 101,4%	4
Облікова ставка НБУ лишилася на рівні 18% річних	4
Із 1 січня мінзарплата – 4173 грн: затверджено Держбюджет-2019.....	4
Оприлюднено План перевірок Держпраці на 2019 рік	4
Пенсійний фонд не відстає: відомство теж оприлюднило план перевірок на 2019 рік	4
ЗМІНИ ДО НОРМАТИВНИХ АКТІВ	4
Затверджено зміни до ПКУ: огляд основних новацій	4
Із 7 лютого строки ЗЕД-розрахунків планують збільшити з 180 до 365 днів	6
НБУ зберіг вимогу обов'язкового продажу 50% валютних надходжень	6
РОЗ'ЯСНЕННЯ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ	6
Бухоблік	6
Визначаємо бухоблікову габаритність підприємства: приклади від Мінфіну	6
Вихід учасників зі складу товариства без повернення їм часток: коли визнавати дохід	7
Форс-мажор	7
Чи можна вважати введення воєнного стану форс-мажорними обставинами?	7
Звітність	8
Кому й коли оприлюднювати аудійовану фінзвітність	8
Мінфін затвердив переклад таксономії фінзвітності за МСФЗ	8
З'явилися методрекомедації зі складання Звіту про управління	8
За відсутності показників, додатки до прибуткової декларації не подаються.....	9
Звітність до Соцстраху: останнє подання старих форм за 2018 рік та нова форма з 1 кварталу 2019го	9
ПДВ	10
Декларуємо бюджетне відшкодування ПДВ: «методичка» від ДФС	10
Списуємо імпортовані товари: що зазначати у графі 2 зведеної ПН.....	11
ПДВ-наслідки оплати товарів/послуг бонусами	11
Внесення до статутного капіталу прав вимоги кредиторської заборгованості ПДВ не оподатковується.....	12
ПДФО, ВЗ, ЄСВ	12
Якщо оплачений роботодавцем семінар працівник відвідав у відрядженні, ПДФО/ВЗ/ЄСВ-оподаткованого доходу не виникає	12
Розрахункові операції	12
За не заокруглення в чеках готівкових сум штрафів поки що не має	12
Трудові відносини	13
Працівник відпрацював робочий день і ввечері отримав листок непрацездатності: як оплачувати	13
СУДОВА ПРАКТИКА	13
Дотримання пропускнуго режиму не є ознакою трудових відносин.....	13
Штраф за несвоєчасну реєстрацію ПН, складених після 31.12.2016р., що не надаються покупцям: практика доволі неоднозначна	14
Податківці «знімають» витрати від курсових різниць за зобов'язаннями перед пов'язаними нерезидентами: неочікувано, але доволі винахідливо... ..	15

Огляд
законодавства та
судової практики
Грудень 2018

ДЛЯ ВСІХ

Індекс інфляції за Листопад 2018р. – 101,4%

Облікова ставка НБУ лишилася на рівні 18% річних

Із 1 січня мінізарплата – 4173 грн: затверджено Держбюджет-2019

Як і в 2018 році, періодичне підвищення мінімальної зарплати протягом 2019 року не передбачено.

Протягом усього 2019 року розмір мінізарплати становитиме 4173 грн.

Крім того, традиційно, переглянуто розміри прожиткового мінімуму для різних категорій громадян:

Таблиця

Розмір прожиткового мінімуму, грн	Період дії		
	01.01 – 30.06	01.07 – 30.11	01.12 – 31.12
Розмір прожиткового мінімуму на одну особу	1853	1936	2027
дітям до 6 років	1626	1699	1779
дітям від 6 до 18 років	2027	2118	2218
працевдатним особам	1921	2007	2102
особам, які втратили працевдатність	1497	1564	1638

Закон України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» від 23.11.2018р. №2629-VIII

Оприлюднено План перевірок Держпраці на 2019 рік

На сайті Держпраці України оприлюднено План заходів зі здійснення державного нагляду (контролю) Держпраці на 2019 рік, затверджений наказом відомства від 29.11.2018р. №126.

Разом з тим, свої плани на 2019 рік розмістили на власних офіційних сайтах і регіональні Управління Держпраці.

За матеріалами офіційного сайту Держпраці України: <http://dsp.gov.ua/plan-zakhodiv-zi-zdiisnennia-derzhavnoho-nahliadu-kontroliu-derzhpratsi-na-2019-rik/>

Пенсійний фонд не відстає: відомство теж оприлюднило план перевірок на 2019 рік

Наказом Пенсійного фонду України від 29.11.2018 р. №187 затверджено Річний план здійснення заходів державного нагляду (контролю) на 2019 рік.

До плану перевірок включено юридичні та фізичні особи-підприємці із середнім та високим ступенем ризику.

Предметом перевірок є додержання законодавства у сфері загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

За матеріалами Пенсійного фонду України: <https://www.pfu.gov.ua/305981-richnyj-plan-zdijsnennya-zahodiv-derzhavnogo-naglyadu-kontrolyu-pensijnogo-fondu-ukrayiny-na-2019-rik>

ЗМІНИ ДО НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Затверджено зміни до ПКУ: огляд основних новацій

Уже традиційно у кінці року законодавець вносить зміни до Податкового кодексу України.

Розглянемо основні нововведення в розрізі видів податків:

1) у частині податку на прибуток:

- у зв'язку із запровадженням з 01.01.2019 року МСФЗ 16 «Оренда», згідно з яким операції оперативної та фінансової оренди визнаватимуться активом з права користування (а не основними засобами), надано визначення такого активу;

- встановлено, що активи з права користування не амортизуються; обмеження у розмірі 30% не застосовуються до активів з права користування та операцій здійснених з Накопичувальним фондом та недержавними пенсійними фондами.

2) у частині ТЦУ:

- уточнено, що внутрішньогосподарські операції між нерезидентом і його постійним представництвом є також контрольованими операціями;

- при визначенні операції контрольованою будуть враховувати не тільки пов'язаних, а і непов'язаних осіб, що беруть участь в такому ланцюгу;

- уточнено положення щодо операцій які здійснюються з нерезидентом з «офшорної» юрисдикції;

- надано право платнику податку обґрунтувати вибір так званого «багаторічного періоду» (на практиці, беруть 3 роки) для визначення зіставності операції;

- з метою унеможливлення зловживань встановлена можливість переривати термін перевірки з питань ТЦУ у разі звернення платника до суду щодо оскарження такої перевірки;

- удосконалено норми щодо взаємодії платника податку і податкових органів під час проведення ТЦУ-перевірки.

3) у частині ПДВ:

- з 1 липня 2019 року зменшено зі 150 євро до 100 євро розмір сумарної фактурної вартості товарів, які можуть ввозитися у міжнародних поштових відправленнях або у міжнародних експрес відправленнях без сплати ПДВ. У першому півріччі 2019 року ПДВ оподатковуватимуться товари, сумарна фактурна вартість яких перевищуватиме еквівалент 150 євро.

- продовжено дію ряду ПДВшних пільг, а саме:

до 1 січня 2022 року від оподаткування ПДВ звільняються операції з постачання, у тому числі операції з імпорту відходів та брухту чорних і кольорових металів, а також паперу та картону для утилізації (макулатури та відходів) товарної позиції 4707 згідно з УКТ ЗЕД (п.23 підрозділу 2 р.ХХ ПКУ);

до 31 грудня 2020 року звільняються від оподаткування ПДВ операції з імпорту, першого постачання та постачання (передачі) на митній території України лікарських засобів, медичних виробів та медичної техніки відповідно до п.38 підрозділу 2 р.ХХ ПКУ;

до 1 січня 2022 року звільняються від оподаткування ПДВ операції з постачання на митній території України вугілля та/або продуктів його збагачення товарних позицій 2701, 2702, 2704 00 згідно з УКТ ЗЕД (п.45 підрозділу 2 р.ХХ ПКУ);

до 31 грудня 2022 року звільняються від оподаткування ПДВ операції із ввезення на митну територію України та з постачання

на митній території України транспортних засобів, оснащених виключно електричними двигунами (одним чи декількома), що зазначені у товарній підкатегорії 8703 90 10 10 згідно з УКТ ЗЕД (в тому числі вироблених в Україні), а також операції із ввезення на митну територію України товарів, зазначених у товарних підкатегоріях 8502 31 00 00, 8541 40 90 00, 8504 23 00 00, 8504 40 88 00 згідно з УКТ ЗЕД (п.64 підрозділу 2 р.ХХ ПКУ).

До того ж, для деяких пільг було розширено/звужено коло товарних позицій на які вони поширюються. Це стосується, зокрема ПДВ-пільги на імпорт транспортних засобів з електродвигунами. Ця пільга з 01.01.2019 поширюватиметься і на товари, зазначені у товарних підкатегоріях 8502 31 00 00, 8541 40 90 00, 8504 23 00 00, 8504 40 88 00 згідно з УКТ ЗЕД.

4) у частині ПДФО:

- підпункт 165.1.39 викладено в такій редакції: «*вартість дарунків (а також призів переможцям та призерам спортивних змагань) - у частині, що не перевищує 25 відсотків однієї мінімальної заробітної плати (у розрахунку на місяць), встановленої на 1 січня звітного податкового року, за винятком грошових виплат у будь-якій сумі*».

Таким чином, спір платників податків і ДФС буде вирішено. ПДФО оподатковуватимуть лише ту частину вартості подарунку, **що перевищує 25% мінзарплати (у 2019 році – 1043,25 грн).**

5) у частині військового збору:

- звільнено від оподаткування військовим збором доходи, отримані від здавання (продажу) вторинної сировини, побутових відходів, брухту чорних та кольорових металів, включаючи використані (виснажені) акумулятори електричні свинцево-кислотні, залишки та брухт електричних акумуляторів із вмістом свинцю, та брухт дорогоцінних металів, проданий Національному банку України.

Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо покращення адміністрування та перегляду ставок окремих податків і зборів» від 23.11.2018р. №2628-VIII. Опублікований 12.12.2018р.

Із 7 лютого строки ЗЕД-розрахунків планують збільшити з 180 до 365 днів

Нацбанк оприлюднив останній з семи проектів нормативно-правових актів, які з 7 лютого 2019 року стануть основою для нової ліберальної системи валютного регулювання, передбаченої Законом України «Про валюту і валютні операції».

Передбачається, що Положення не запроваджуватиме нових валютних обмежень, водночас розширюючи можливості проведення окремих валютних операцій. Зокрема:

- граничні строки розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів збільшуються вдвічі до 365 днів;

- вводить автоматизована система е-лімітів на зміну індивідуальним ліцензіям на окремі валютні операції з переказу резидентами коштів за кордон;

- спрощується валютний нагляд за операціями купівлі та переказу іноземної валюти до 150 тис. грн в еквіваленті;

- розширюється перелік доступних валютних операцій клієнтів з банками, зокрема, дозволяється проведення валютних свопів та безпоставочних форвардів;

- уможливується онлайн купівля фізичними особами іноземної валюти та банківських металів в межах 150 тис. грн в еквіваленті на день;

- дозволяється придбання юридичними особами банківських металів без фізичної поставки в межах 150 тис. грн в еквіваленті на день;

- дозволяються перекази фізичних осіб за кордон до 150 тис. грн без відкриття рахунку.

Водночас, документ продовжує дію низки обмежень, що вже діють на даний момент, після вступу в силу Закону України «Про валюту і валютні операції», зокрема:

- обмеження репатріації дивідендів за кордон в іноземній валюті на суму в 7 млн євро на місяць, а репатріації інвестицій (продаж нелістингових акцій та корпоративних облігацій) - сумою в 5 млн Євро на місяць;

- заборона надання кредитів (позик) в гривні нерезидентам;

- отримання зовнішніх запозичень виключно через один банк;

- заборона купівлі валюти без зобов'язань за зовнішньоекономічними контрактами чи за кредитні кошти;

- збереження валютного нагляду за операціями взаємозаліку зобов'язань.

- збереження вимоги щодо обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті на користь юридичних осіб у розмірі 50%.

Проект Положення про застосування заходів захисту НБУ:

<https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=840942>

71

НБУ зберіг вимогу обов'язкового продажу 50% валютних надходжень

Для підтримки стабільності валютного ринку України Нацбанк продовжив дію вимоги щодо обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті у розмірі 50% на період з 14 грудня 2018 року до 6 лютого 2019 року (включно).

Як і раніше, продажу підлягатимуть надходження в іноземній валюті 1-ї групи Класифікатора іноземних валют, банківських металів і в російських рублях. Продаж буде здійснюватися без доручення клієнта і виключно наступного робочого дня після дня зарахування таких надходжень на розподільчий рахунок.

Постанова Правління НБУ від 13.12.2018р. №138

РОЗ'ЯСНЕННЯ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ

Бухоблік

Визначаємо бухоблікову габаритність підприємства: приклади від Мінфіну

Мінфін опублікував приклади визначення габаритності підприємств, відповідно до вимог Закону про бухоблік.

Нагадаємо, що відповідно до ч.2.ст.2 Закону про бухоблік підприємства

поділяються на 4 групи «габаритності»: мікропідприємства, а також малі, середні і великі.

Відповідність тій чи іншій групі визначають за умови відповідності вартісної величини двох із трьох показників (на дату складання річної фінзвітності за рік, що передуює звітному):

- балансової вартості активів;
- чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);
- середньої кількості працівників.

Тобто, якщо за двома із вказаних критеріїв підприємство підходить до однієї з чотирьох груп «габаритності», то воно належить до відповідної групи.

І міністерство пояснило до якої групи себе відносити тим підприємствам, які за всіма трьома показниками належать до різних груп. У такому разі діє принцип «золотої середини» (див. таблицю нижче).

Таблиця

Балансова вартість активів		Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)		Середня кількість працівників		Категорія підприємства
тис. грн	Якій категорії відповідає	тис. грн	Якій категорії відповідає	осіб	Якій категорії відповідає	
9154	мікро	21134	мікро	238	середнє	мікро
9357	мікро	41167	мале	614	велике	мале
9549	мікро	271242	середнє	14	мале	мале
119905	мале	10657	мікро	50	середнє	мале

За повідомленням офіційного сайту Мінфіну України: <https://www.minfin.gov.ua/news>

Вихід учасників зі складу товариства без повернення їм часток: коли визнавати дохід

Спеціалісти ДФС роз'яснюють, що у випадку виходу учасників товариства і зменшення розміру статутного капіталу товариства (тобто якщо перерозподілу статутного капіталу між іншими учасниками не відбувається) та не здійснення повернення внесків таким

колишнім учасникам, **після закінчення строку позовної давності розмір внесків учасників, що виключені зі складу товариства включається до складу доходу товариства у повному обсязі.**

Зміна розміру статутного капіталу або зміна розміру кожного учасника, у тому числі платника єдиного податку має бути відображена у статутних документах з відповідною державною реєстрацією (ст.143 ЦКУ).

Роз'яснення заступника начальника відділу методологічного супроводу адміністрування ресурсних, рентних платежів і місцевих податків Управління методологічного супроводу адміністрування податків:
<http://www.visnuk.com.ua/ru/faq/question/2694>

Форс-мажор

Чи можна вважати введення воєнного стану форс-мажорними обставинами?

Торгово-промислова палата України повідомила, що відповідно до законодавства України, засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) **на підставі загальних ситуацій та/або введених/діючих режимів не** передбачається. І для засвідчення обставин непереборної сили, які можуть виникнути в конкретному випадку, необхідно наявність низки передумов.

Водночас, не вважаються форс-мажорними обставинами (обставинами непереборної сили) у будь-якому випадку: фінансова та економічна криза, дефолт, зростання офіційного та комерційного курсів іноземної валюти до національної валюти, недодержання/порушення своїх обов'язків контрагентом боржника, відсутність на ринку потрібних для виконання зобов'язання товарів, відсутність у боржника необхідних коштів тощо.

Тож, однозначної відповіді з приводу того, чи можливо вважати введення воєнного стану в Україні форс-мажорними обставинами (обставинами непереборної сили), ТТП не надала.

За матеріалами офіційного сайту ТТГ України: https://uccr.org.ua/press-center/business-news/vazhlivo-do-uvagi-biznesu?fbclid=IwAR3POQrcnrctAACLN1YT3cN4ZD B_bNkRSvdve7KDDGi0Tpv8kgqxZ2FvOBQ

облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень» від 05.10.2017р. №2164- VIII

Звітність

Кому й коли оприлюднювати аудійовану фінзвітність

До 30.04.2019 року річну фінзвітність і річну консолідовану фінзвітність разом з аудиторським висновком на своїй веб-сторінці мають оприлюднити:

- підприємства, що становлять суспільний інтерес (крім великих підприємств, які не є емітентами цінних паперів);
- публічні акціонерні товариства;
- суб'єкти природних монополій на загальнодержавному ринку;
- суб'єкти господарювання, які провадять діяльність у видобувних галузях.

Великі підприємства, які не є емітентами цінних паперів, середні підприємства, інші фінустанови, що належать до мікропідприємств і малих підприємств, оприлюднюють річну фінзвітність з аудиторським висновком починаючи з фінзвітності за 2019 рік.

Строк для оприлюднення фінзвітності таких підприємств — не пізніше за 1 червня наступного за звітним року (тобто, до 01.06.2020р. включно).

При цьому великим підприємствам, які не є емітентами цінних паперів, і середнім підприємствам, що вперше застосовують МСФЗ із датою переходу 01.01.2018 р. і перераховують проміжну фінзвітність за 2018 рік відповідно до вимог МСФЗ 1, **доцільно оприлюднювати річну фінзвітність із аудиторським звітом починаючи зі звітності за 2018 рік.**

*Лист Міністерства України від 07.12.2018р.
№35210-06-5/32299*

Позиція АПУ – органу професійного самоврядування аудиторів щодо застосування окремих положень Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський

Мінфін затвердив переклад таксономії фінзвітності за МСФЗ

Мінфін нарешті затвердив переклад таксономії фінзвітності за міжнародними стандартами фінансової звітності, випущеної Фондом міжнародних стандартів фінансової звітності.

Нагадаємо, що таксономія – це, по суті, електронне подання звітності за МСФЗ у форматі XBRL.

Затверджений переклад таксономії фінзвітності за МСФЗ являє собою структурований детальний перелік інформації (статей звітності), яку підприємства, які складають фінзвітність за міжнародними стандартами, повинні розкривати в електронному XBRL-форматі та вид подання кожної статті (текстово-описовий, числовий тощо).

Завантажити перекладений файл можна за посиланням: <https://www.minfin.gov.ua/news/view/informatsii-a-pro-zatverdzhennia-perekladu-taksonomii-finansovoi-zvitnosti-za-mizhnarodnymy-standartamy-finansovoi-zvitnosti?category=bjudzhet&subcategory=mizhnarodni-standarti-finansovoi-zvitnosti>.

Наказ Міністерства України від 07.12.2018р. №983

З'явилися методичні рекомендації зі складання Звіту про управління

Нагадаємо, що відповідно до абз.18 ст.1 Закону про бухоблік, Звіт про управління - це документ, що містить фінансову та нефінансову інформацію, яка характеризує стан і перспективи розвитку підприємства та розкриває основні ризики і невизначеності його діяльності.

І у затверджених методичних рекомендаціях, Мінфін врахував озвучений у визначенні Звіту про управління підхід до змісту інформації, яка повинна розкриватися підприємством у Звіті про управління.

Типової форми Звіту про управління не затверджено (принаймні, поки що не

планується), тому форма звіту – довільна. Однак ключові напрями інформації, яка має розкриватися в даному звіті є:

- 1) організаційна структура та опис діяльності підприємства;
- 2) результати діяльності;
- 3) ліквідність та зобов'язання;
- 4) екологічні аспекти;
- 5) соціальні аспекти та кадрова політика;
- 6) ризики;
- 7) дослідження та інновації;
- 8) фінансові інвестиції;
- 9) перспективи розвитку;
- 10) корпоративне управління (складають підприємства – емітенти цінних паперів, цінні папери яких допущені до торгів на фондових біржах або щодо цінних паперів яких здійснено публічну пропозицію).

Цей перелік не є вичерпним. Підприємство може розкривати іншу інформацію, яку вважає за доцільне.

Користуватись цих метод рекомендацій є усі юрособи, крім банків, бюджетних установ, малих та мікропідприємств.

Подавати Звіт про управління до ДФС разом із податково-прибутковою декларацією, платникам податку на прибуток, законодавчих підстав не має.

Формально, підприємства, крім бюджетних установ, мікропідприємств та малих підприємств (тобто, суспільно важливі, великі не з числа емітентів та середні підприємства) мають подавати річний Звіт про управління разом із річною фінзвітністю у строки передбачені Порядком №419 для подання річної фінзвітності, лише до органів статистики та профільних контролюючих органів (НБУ, НКЦПФР, Накомфінпослуг).

Однак, практика свідчить про те, що якщо типової форми Звіту про управління до 28.02.2019р. не затвердять, звіт в довільній формі органи статистики можуть не прийняти.

Тому сформований з урахуванням Методрекомендацій №982 в довільній формі Звіт про управління за 2018 рік підприємствам (крім бюджетних установ,

мікропідприємств та малих підприємств) потрібно буде надавати хіба що профільним контролюючим органам (НБУ, НКЦПФР, Накомфінпослуг), та оприлюднювати його на власному сайті разом із річною фінзвітністю.

Наказ Мінфіну України від 07.12.2018р. №982

За відсутності показників, додатки до прибуткової декларації не подаються

ДФС нагадала: платник податків зобов'язаний за кожний встановлений ПКУ звітний період, в якому виникають об'єкти оподаткування, або у разі наявності показників, які підлягають декларуванню, відповідно до вимог ПКУ подавати податкові декларації щодо кожного окремого податку, платником якого він є (п. 49.2 ПКУ).

При цьому, податково-прибутковій декларації платник податку на прибуток повинен зазначити усі передбачені у ній показники. Якщо будь-який рядок Декларації або додатка до Декларації не заповнюється через відсутність операції (суми), то такий рядок прокреслюється.

Додатки до окремих рядків Декларації, незаповнені через відсутність операцій (показників), до контролюючого органу не подаються.

За повідомленням ГУ ДФС у Дніпропетровській області:

<http://dp.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/360311.html>

Звітність до Соцстраху: останнє подання старих форм за 2018 рік та нова форма з 1 кварталу 2019го

Постановою правління Фонду соціального страхування України від 12.12.2018р. №28 (далі – Постанова №28) затверджено оновлену форму звіту по заборгованості страхувальника зі сплати страхових коштів до Фонду до повного погашення заборгованості.

Документом об'єднано звіти про заборгованість зі сплати страхових коштів на загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності й на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та

професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.

Документ набуде чинності з 01.01.2019р. одночасно із втратою чинності постанови правління Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України від 30.11.2010 р. № 31.

Тобто, за I квартал 2019 року страховальники, які мають заборгованість зі сплати страхових коштів до Фонду соцстраху, будуть подавати звіт до Фонду за новою формою.

При цьому Постановою №28 визнано такими, що втратили чинність, постанову правління Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України від 30.11.2010р. №31 та постанову правління Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності від 18.01.2011р. №4 якою було затверджено щоквартальний звіт по використанню коштів Фонду за ф. Ф4-ФСС з ТВП.

Постанова №28 набуває чинності з 1 січня 2019 року, тому її положення (про скасування квартального звіту за ф. Ф4-ФСС з ТВП) та Звіту щодо сплати заборгованості зі сплати страхових коштів до Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України відповідно до постанови №31 почнуть діяти з 01.01.2019р.

При цьому, у січні 2019 року страховальники мають одноразово подати діючий до кінця 2018 року звіт щодо сплати заборгованості зі сплати страхових коштів до Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України за підсумками поточного року (ф. Ф4-ФСС з ТВП).

Таким чином, в останнє, за підсумками 2018 року, страховальники подають до відділень робочих органів виконавчої дирекції Фонду:

- до 21 січня 2019 року Звіт по коштах загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з

тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням (форма Ф4-ФСС з ТВП) відповідно до Порядку формування та подання страховальниками звітності по коштах загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням, затвердженого постановою № 4;

- до 25 січня 2019 року Звіт щодо сплати заборгованості зі сплати страхових коштів до Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України відповідно до постанови № 31.

За інформацією з офіційного сайту ФСС:
<http://www.fssu.gov.ua/fse/control/main/uk/publish/article/961948>

ПДВ

Декларуємо бюджетне відшкодування ПДВ: «методичка» від ДФС

Платники ПДВ, які мають право на бюджетне відшкодування відповідно до ст. 200 ПКУ та подали заяву про повернення суми бюджетного відшкодування, отримують таке бюджетне відшкодування у разі узгодження контролюючим органом заявленої суми бюджетного відшкодування за результатами камеральної перевірки, а у випадках, визначених п. 200.11 ПКУ, – за результатами перевірки, зазначеної у п. 200.11 ПКУ, що проводяться відповідно до ПКУ (п. 200.10 ПКУ).

Пунктом 9 розділу III Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість, затвердженого наказом Мінфіну України від 28.01.2016р. №21 (далі – Порядок №21) визначено, що у складі податкової декларації з ПДВ подаються передбачені Порядком № 21 додатки (у разі заповнення даних у відповідних рядках декларації).

Сума від'ємного значення, що не перевищує суми, обчисленої відповідно до п. 200¹.3 ПКУ на момент подання декларації (рядок 19 – рядок 19.1), з рядка 20 декларації:

зараховується у зменшення суми податкового боргу, що виник за попередні звітні (податкові) періоди (у тому числі розстроченого або відстроченого відповідно до ПКУ) (відображається у рядку 20.1 декларації);

підлягає бюджетному відшкодуванню (відображається у рядку 20.2 декларації):

— на рахунок платника ПДВ у банку (відображається у рядку 20.2.1 декларації);

— та/або у рахунок сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу з інших платежів, що сплачуються до Державного бюджету України (відображається у рядку 20.2.2 декларації).

Залишок від'ємного значення після вирахування суми податкового боргу та суми бюджетного відшкодування (рядок 20 – рядок 20.1 – рядок 20.2) відображається у рядку 20.3 декларації «Сума від'ємного значення, що не перевищує суму, обчислену відповідно до п. 200¹.3 ПКУ на момент подання податкової декларації, яка зараховується до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду».

Якщо у майбутніх податкових періодах (з урахуванням строків давності, визначених ст. 102 ПКУ) платник податків самостійно (у тому числі за результатами електронної перевірки) виявляє помилки, що містяться у раніше поданій ним податковій декларації (крім обмежень, визначених ст. 50 ПКУ), він зобов'язаний надіслати уточнюючий розрахунок до такої податкової декларації за формою чинного на час подання уточнюючого розрахунку (п.50.1 ПКУ).

У разі, коли платник ПДВ бажає змінити задекларовану суму від'ємного значення, що зараховується до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду, на бюджетне відшкодування ПДВ на рахунок платника у банку або зарахувати у зменшення суми податкового боргу, то це не може розцінюватися як виправлення помилки, а отже немає підстав для подання уточнюючого розрахунку.

Отже, суму ПДВ, що підлягає бюджетному відшкодуванню на рахунок платника у банку, платник ПДВ має

право задекларувати виключно у рядку 20.2.1 податкової декларації з ПДВ звітного (податкового) періоду.

Сума від'ємного значення, що зараховується у зменшення суми податкового боргу з ПДВ відображається у рядку 20.1 податкової декларації з ПДВ звітного (податкового) періоду.

За роз'ясненням у категорії 101.25 ЗІР

Списуємо імпортовані товари: що зазначити у графі 2 зведеної ПН

Під час ввезення товарів на митну територію України платник ПДВ включає суму ПДВ, сплачену під час митного оформлення таких товарів, до складу податкового кредиту на підставі належним чином оформленої митної декларації.

При цьому, якщо відбувається списання імпортованих товарів, платник ПДВ зобов'язаний визначити податкові зобов'язання з ПДВ виходячи з митної вартості ввезених товарів відповідно до п.198.5 ПКУ. Для цього складається та реєструється в ЄРПН відповідна зведена податкова накладна.

Зважаючи на те, що згідно з п.201.12 ПКУ у разі ввезення товарів на митну територію України документом, що посвідчує право на віднесення сум податку до податкового кредиту, вважається митна декларація, оформлена відповідно до вимог законодавства, яка підтверджує сплату податку, **у разі нарахування ПДВ-зобов'язань відповідно до п.198.5 ПКУ на товари, що були ввезені на митну територію України, у графі 2 «Номенклатура товарів/послуг продавця» такої зведеної податкової накладної зазначаються дати та номери митних декларацій**, відповідно до яких нараховуються податкові зобов'язання.

ІПК ДФСУ від 06.12.2018р. №5129/6/99-99-15-03-02-15/ІПК

ПДВ-наслідки оплати товарів/послуг бонусами

ДФСУ роз'яснила: торгівельне підприємство, яке реалізує фізособам -

учасникам бонусної програми товари/послуги, і в рахунок оплати вартості (частини вартості) яких зараховує бонуси, нараховані такому покупцю при попередніх покупках товарів/послуг, базу оподаткування ПДВ поставлених товарів/послуг визначає виходячи з їх **договірної вартості**, до складу якої включається:

- **сума коштів**, сплачених безпосередньо покупцем;

- **сума бонусів (перерахована у грошове вираження)**, зарахованих в оплату вартості (частини вартості) придбаних товарів/послуг, що були нараховані торгівельним підприємством при попередньому придбанні таким покупцем товарів/послуг.

При цьому, нарахування балів покупцям - учасникам бонусної програми на картку лояльності при придбанні товарів/послуг не є підставою для нарахування податкових зобов'язань з ПДВ.

ІПК ДФСУ від 12.12.2018р. №5198/6/99-99-15-03-02-15/ІПК

Внесення до статутного капіталу прав вимоги кредиторської заборгованості ПДВ не оподатковується

Операція із внесення резидентом/нерезидентом до статутного капіталу прав вимоги кредиторської заборгованості в обмін на корпоративні права (частки у статутному капіталі), яка здійснюється у межах чинного господарського і цивільного законодавства, не є об'єктом оподаткування ПДВ.

ІПК від 17.12.2018р. №5252/6/99-99-15-03-02-15/ІПК

ПДФО, ВЗ, ЄСВ

Якщо оплачений роботодавцем семінар працівник відвідав у відрядженні, ПДФО/ВЗ/ЄСВ-оподаткованого доходу не виникає

ДФС пояснила: сума відшкодованих роботодавцем витрат працівника, понесених ним у зв'язку з відрядженням, за умови

наявності підтвердних документів, що засвідчують вартість цих витрат, та документів, які підтверджують зв'язок такого відрядження з господарською діяльністю роботодавця не є об'єктом оподаткування ПДФО та ВЗ. При цьому, окрім зазначених вимог, мають бути виконані усі інші, встановлені п.170.9 ПКУ, вимоги.

Також, не оподатковується ПДФО та ВЗ сума коштів, сплачених юридичною особою (роботодавцем) на користь юридичної особи - організатора за участь у семінарі (конференції) відрядженого працівника, так як дана сума до загального оподаткованого доходу працівника не включаються.

ІПК від 05.12.2018р. №5105/6/99-99-13-02-03-15/ІПК

Розрахункові операції

За не заокруглення в чеках готівкових сум штрафів поки що не має

Наразі не визначено штрафів за невиконання або несвоєчасне виконання положень постанови НБУ «Про оптимізацію обігу монет дрібних номіналів» від 15.03.2018р. № 25 стосовно заокруглення сум в чеках.

Поряд з цим в ІПК звернули увагу, що для запобігання порушенню суб'єктами господарювання норм чинного законодавства суб'єктам господарювання необхідно здійснювати заокруглення сум з дотриманням вимог ПКУ, Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» від 19.12.1995 р. № 481/95-ВР (в частині застосування мінімальних оптово-відпускних або роздрібних цін на алкогольні напої та максимальних роздрібних цін на тютюнові вироби) та інших законодавчих і нормативних актів.

ІПК ДФСУ від 29.11.2018р. №5012/6/99-99-14-05-01-15/ІПК

Трудові відносини

Працівник відпрацював робочий день і ввечері отримав листок непрацездатності: як оплачувати

Якщо застрахована особа не виявила бажання отримати листок непрацездатності з наступного робочого дня (листок непрацездатності працівнику виданий після закінчення робочого дня), тимчасова непрацездатність у застрахованої особи розпочинається із дня видачі листка непрацездатності (установлення тимчасової непрацездатності), тобто перший день непрацездатності співпадає з відпрацьованим робітником днем.

У такому разі **допомога по тимчасовій непрацездатності застрахованій особі надається з другого дня тимчасової непрацездатності** у формі матеріального забезпечення, яке компенсує втрату заробітної плати, оскільки в перший день страхового випадку працівником відпрацьовано повний робочий день згідно з графіком його роботи, за який йому повинна бути нарахована заробітна плата.

Водночас **відлік календарних днів тимчасової непрацездатності (перших п'ять календарних днів за рахунок коштів роботодавця) починається з дати видачі листка непрацездатності.**

Лист ФСС України від 10.09.2018р. №6-14/Н-12313-1589

СУДОВА ПРАКТИКА

Дотримання пропускнуго режиму не є ознакою трудових відносин

Під час розгляду справи щодо приховування трудових відносин через укладання цивільно-правових договорів, суд першої інстанції підтримав позивача – запорізьку філію ПАТ «Укртелеком».

ГУ Держпраці у Запорізькій області визнала відносини між філією ПАТ «Укртелеком» та фізособами з якими укладено ЦПД, прихованими трудовими відносинами, спираючись на те, що:

1) послуги за ЦПД надаються з **понеділка по п'ятницю з 8.00 по 9.00 та з 17.00 по 18.00**, та це, на думку інспекторів, є ознакою трудового договору.

2) положення ЦПД щодо обов'язку виконавця послуг (фізособи) **дотримуватися пропускнуго режиму, правил корпоративної безпеки та поведінки відвідувачів на території товариства**, є ознакою трудового договору.

Щодо першого пункту у філії ПАТ «Укртелеком» були наступні аргументи:

- на фізичних осіб, з якими філія уклала ЦПД на надання послуг, не розповсюджується дія Правил внутрішнього трудового розпорядку, про що зазначено безпосередньо в умовах ЦПД;

- осіб не приймали на роботу за конкретною кваліфікацією та посадою; вони не керувались внутрішніми положеннями товариства тощо;

- у штатному розписі товариства відсутня посада сестра медична.

- на підприємстві встановлюється такий режим роботи: початок роботи - о 8:30; закінчення роботи - о 17:30.

Викладене свідчить, що внутрішній трудовий розпорядок не співпадає і не поширюється на осіб, з якими укладені ЦПД. Табелі робочого часу на зазначених фізособі не складався.

Надання відповідних послуг в обумовлений час викликано характером послуг, які є предметом договору – здійснення водіям товариства передрейсового та післярейсового медичного огляду.

Щодо другого пункту аргументами філії ПАТ «Укртелеком» були:

- вимоги щодо дотримання правил пропускнуго режиму, корпоративної безпеки та поведінки відвідувачів на території товариства стосуються будь-яких сторонніх осіб, які перебувають на території підприємства: відвідувачів, орендарів, підрядників, працівників контролюючих та перевіряючих (інспектуючих) органів тощо.

Зокрема, інспектори праці ГУ Державної служби України з питань праці у

Запорізькій області, які проводили інспектування на території філії, також були ознайомлені під підпис з вищевказаними правилами, що не робить їх працівниками підприємства.

Ураховуючі вказані аргументи, судді задовольнили позов філії ПАТ «Укрателеком» щодо визнання протиправним і скасування оспорюваного припису Держпраці.

Рішення Запорізького окружного адмінсуду від 14.11.2018р. у справі №0840/3020/18:

<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/78119339>

Штраф за несвоєчасну реєстрацію ПН, складених після 31.12.2016р., що не надаються покупцям: практика доволі неоднозначна

Із 01 січня 2017 року законодавцем було змінено редакцію пункту 120-1.1 статті 120-1 Податкового кодексу України.

Якщо попередня редакція статті встановлювала штрафні санкції за порушення термінів реєстрації виключно податкових накладних, що підлягають наданню покупцям, то новою редакцією визначено, що штрафні санкції застосовуються за порушення граничного строку, передбаченого ст.201 ПКУ, для реєстрації всіх податкових накладних та/або розрахунків коригування до таких податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних **за винятком податкової накладної, що не надається отримувачу (покупцю), складеної на постачання товарів/послуг для операцій: які звільнені від оподаткування або які оподатковуються за нульовою ставкою.**

Відповідні зміни були покликані посилити відповідальність за прострочення реєстрації ПН, проте вони викликали неоднозначне (множинне) тлумачення зазначеної норми у питанні винятків. Постає питання: незастосування штрафу передбачається стосовно трьох окремих видів податкових накладних, а саме: податкових накладних, що не надаються отримувачу (покупцю); податкових накладних, складених на постачання товарів/послуг для

операцій, які звільнені від оподаткування; податкових накладних, складених на постачання товарів/послуг для операцій, які оподатковуються за нульовою ставкою чи необхідна наявність водночас двох складових, а саме: податкова накладна не повинна надаватись отримувачу (покупцю) та повинна бути складена на постачання товарів/послуг для операцій: які звільнені від оподаткування або які оподатковуються за нульовою ставкою?

На практиці Верховний Суд у складі Касаційного адміністративного суду у справах №807/68/18 (постанова від 11.12.2018р.) та №816/1488/17 (постанова від 04 вересня 2018 року) закріпив підхід, відповідно до якого системний аналіз ст.201, п.120^{1.1} ПКУ дає підстави зробити висновок про те, що **для звільнення від відповідальності, передбаченої п.120^{1.1} ПКУ необхідна наявність саме двох обов'язкових складових:**

1) ПН не повинна надаватись отримувачу (покупцю) та

2) повинна бути складена на постачання товарів/послуг для операцій, які звільнені від оподаткування або які не оподатковуються за нульовою ставкою.

У свою чергу, слід зазначити, що в рішеннях деяких апеляційних судів, які на момент підготовки цього огляду ще не аналізувалися Верховним Судом, наявна інша правова позиція.

Так, Харківський апеляційний адміністративний суд у справі №816/73/18 (постанова від 16 травня 2018 року) вказує на необхідність виділення саме трьох окремих видів податкових накладних.

В обґрунтування своєї позиції суд посилається на те, що спірна норма дійсно передбачає неоднозначне тлумачення прав платника податків щодо звільнення від відповідальності за несвоєчасну реєстрацію податкових накладних. Тому, доречним є застосування принципу «презумпції правомірності рішень платника податку», відповідно до якого, якщо норма закону чи іншого нормативно-правового акту, виданого на підставі закону, або якщо норми різних законів чи різних нормативно-правових актів

припускають неоднозначне (множинне) трактування прав та обов'язків платників податків або контролюючих органів, внаслідок чого є можливість прийняття на користь платника податків, так і контролюючого органу рішення, воно приймається на користь платника податків (п.56.21, ст.4 ПКУ);

Дніпропетровський апеляційний адміністративний суд у справі №808/2545/17 (постанова від 14.06.2018р.) також дотримується позиції «трьох видів», обґрунтовуючи, зокрема, це тим, що у п.8 Порядку заповнення податкової накладної, затвердженого Міністерством фінансів України від 31.12.2015р. №1307, встановлено, що при складанні податкових накладних, в ній, у графі «не підлягає наданню отримувачу (покупцю) з причини» робиться помітка та зазначається тип причини, вичерпний перелік яких надано у цьому ж пункті.

Згаданий перелік включає до податкових накладних, які не надаються отримувачу (покупцю), податкову накладну, яка складена на постачання для операцій, які звільнені від оподаткування податком на додану вартість, втім, не передбачає, що в будь-якому випадку складена податкова накладна на постачання товарів/послуг для операцій, які оподатковуються за нульовою ставкою, є такою, що не надається отримувачу (покупцю).

Із огляду на наведені норми в їх сукупності, апеляційний суд вважає, що виділення двох видів податкових накладних суперечить нормам податкового законодавства, оскільки податкова накладна, складена на постачання товарів/послуг для операцій, які оподатковуються за нульовою ставкою, не визначена серед податкових накладних, що не надаються отримувачу (покупцю).

Таким чином, наразі сформувалась неоднозначна практика вирішення спірного питання.

Проте, не зважаючи на формування негативної практики з боку Верховного Суду очікується, що з часом його позиція може бути змінена під тиском якісних правових

позицій та бізнес середовища, що неодноразово вже траплялося з кардинальним переглядом позиції Верховного Суду.

Постанова ВСУ від 11.12.2018р. у справі №807/68/18:
<http://reyestr.court.gov.ua/Review/78468472>

Постанова ВСУ від 04.09.2018 у справі №816/1488/17:
<http://reyestr.court.gov.ua/Review/76248076>

Постанова Дніпропетровського апеляційного адмінсуду від 14.06.2018р. у справі №808/2545/17:
<http://reyestr.court.gov.ua/Review/74717813>

Постанова Харківського апеляційного адмінсуду від 16.03.2018р. у справі №816/73/18:
<http://reyestr.court.gov.ua/Review/74134856>

Податківці «знімають» витрати від курсових різниць за зобов'язаннями перед пов'язаними нерезидентами: неочікувано, але доволі винахідливо...

На практиці виникло вже кілька спорів між контролюючими органами та платниками податків з питання коректності застосування контролюючими органами категорії «господарська одиниця за межами України» до інвалютних зобов'язань юросіб-резидентів перед нерезидентами-пов'язаними особами з метою поширення на такі операції положень п.9 П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів».

Згідно п. 9 П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів», курсові різниці, які виникають щодо дебіторської заборгованості або **зобов'язань за розрахунками із господарською одиницею за межами України**, погашення яких не плануються і не є ймовірними в найближчій перспективі, відображаються у складі **іншого додаткового капіталу** та відображаються в іншому сукупному доході (*прим. – а не в складі доходів/витрат*).

Зокрема, у справі №812/399/18 (рішення суду 1 інстанції від 30 листопада 2018 року) позивач/платник податків стверджував, що його кредитори за договорами позики (вони ж акціонери

позивача) не є для нього «господарськими одиницями за межами України», оскільки не підпадають під тлумачення терміну «господарська одиниця за межами України» в контексті п.4 П(С)БО 21.

Нагадаємо, що відповідно до вказаної норми господарська одиниця за межами України – це дочірнє, **асоційоване**, спільне підприємство, філія, представництво або інший підрозділ підприємства, які перебувають або ведуть господарську діяльність за межами України.

За вимогами п.4 П(С)БО 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін», **«асоційоване підприємство»** - це підприємство, **на яке інвестор має суттєвий вплив і яке не є дочірнім або спільним підприємством інвестора.**

Свою позицію позивач/планник податків обґрунтовує тим, що на його думку поняття «господарські одиниці за межами України», яке наведене в національних П(С)БО, - це підприємства, засновані та/або в тій чи іншій мірі контрольовані через вплив на них з боку резидента України, зобов'язання яких та/або перед якими резидент України відображає у консолідованій фінансовій звітності. Проте, позивач наполягав на тому, що не має ніякого впливу на своїх позикодавців (нерезидентів-акціонерів), оскільки мали місце протилежні обставини.

Також, як на підтвердження своєї позиції позивач посилався на Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, на основі яких розроблялись національні стандарти. Зокрема, МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів» встановлює, що суб'єкт господарювання може здійснювати зовнішню діяльність двома шляхами - проводячи операції в іноземній валюті або маючи закордонні господарські одиниці, де закордонна господарська одиниця – це суб'єкт господарювання, який є дочірнім, асоційованим, спільним підприємством або філією суб'єкта господарювання, що звітує, діяльність якого базується або здійснюється в іншій країні або валюті, ніж країна та валюта суб'єкта господарювання, що звітує.

При цьому, МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства»

встановлює, що асоційоване підприємство - це суб'єкт господарювання, на який інвестор має суттєвий вплив, тобто повноваження брати участь у прийнятті рішень з фінансової та операційної політики об'єкта інвестування, але не контроль чи спільний контроль таких політик.

У свою чергу відповідач/ДФС притримувався позиції, що позивач та його кредитори-засновники є асоційованими підприємствами, та відповідно при веденні бухгалтерського обліку операцій в іноземній валюті та визначенні курсових різниць повинні дотримуватись норм п.9 П(С)БО 21.

Суд, заслухавши доводи сторін, неочікувано підтримав позицію контролюючого органу, мотивувавши це тим, що:

- припущення позивача щодо необхідності застосування як альтернативи національним міжнародні правила та стандарти обліку є не доречними, оскільки відповідно до матеріалів перевірки на підприємстві позивача передбачено здійснювати бухгалтерський облік та фінансову звітність у відповідності до національних стандартів;

- вирішуючи спірне питання стосовно тлумачення поняття асоційованого підприємства в контексті предмету спору, суд виходив із того, що згідно зі ст.126 ГКУ, асоційовані підприємства (господарські організації) - це група суб'єктів господарювання - юридичних осіб, пов'язаних між собою *відносинами економічної та/або організаційної залежності у формі участі в статутному фонді та/або управлінні.*

Відповідно до п.4 П(С)БО 23 асоційованим підприємством є те, на яке інвестор має істотний вплив та яке не є дочірнім або сумісним підприємством інвестора. В МСБО 28 зазначено, що асоційоване підприємство - це суб'єкт господарювання, зокрема суб'єкт господарювання, який не є корпорацією, наприклад, партнерство, на який інвестор має суттєвий вплив і який не є ані дочірнім підприємством, ані часткою участі в спільному підприємстві.

Визначення, що наведене в ГКУ, за висновком суду не суперечить визначенню, наведеному у п.4 П(С)БО 23, згідно з яким позивач є асоційованим підприємством щодо засновників-нерезидентів та визначає статус засновників-нерезидентів як асоційованих по відношенню до позивача.

Таким чином, суд дійшов висновку, що позивач та його засновники є асоційованими підприємствами та при веденні бухгалтерського обліку операцій в іноземній валюті та визначенні курсових різниць повинно дотримуватись норм п. 9 П(С)БО 21.

Звертаємо увагу, що вказане судове рішення є одним з перших рішень в подібних спорах та не є остаточним, судова практика в подібних спорах наразі не є сформованою.

У зв'язку з цим платникам податків, до яких контролюючі органи застосували аналогічний підхід, вкрай важливо сформувати якісну правову позицію при оскарженні рішень контролюючих органів.

*Рішення Луганського окружного адмінсуду
від 30.11.2018р. у справі №812/399/18:
<http://reyestr.court.gov.ua/Review/78491364>*

Для Вас ми завжди на зв'язку

+38 (044) 220 02 30
+38 (044) 220 02 31

Україна, м. Київ,
вул. Білоруська, 36 А,
2-й поверх, оф.204

info@keynas.com
www.keynas.com

